

DOKUMENTI SVETE STOLICE

Apostolska pokorničarna

DEKRET

Podjeljuje se posebni oprost vjernicima zaraženim virusom Covid-19, poznat i pod imenom Koronavirus, kao i zdraštenim djelatnicima, obiteljima i svima onima koji se s bilo kojeg naslova, čak i molitvom, brinu o njima.

„U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani“ (Rim 12, 12). Riječi što ih je sveti Pavao napisao Crkvi u Rimu odjekuju kroz čitavu povijest Crkve i usmjeravaju prosuđivanje vjernika pred svakim trpljenjem, bolešću i nevoljom.

Sadašnji trenutak u kojem je čitavo čovječanstvo ugroženo nevidljivom i podmuklom bolešću, koja je već neko vrijeme postala dio života svih nas, iz dana u dan ispunjen je tjeskobnim strahovima, novim nesigurnostima i iznad svega fizičkim i moralnim trpljenjem koje se proširilo svijetom.

Crkva je, po primjeru svog Božanskog Učitelja, uvijek zdušno skrbila za bolesnike. Kao što je sv. Ivan Pavao II. naglasio, vrijednost ljudskog trpljenja je dvostruka: „Ono je nadnaravno, jer je ukorijenjeno u božansko otajstvo otkupljenja svijeta, i ujedno je duboko ljudsko, jer u njemu čovjek pronalazi samog sebe, svoje vlastito čovječstvo, vlastito dostojanstvo i vlastito poslanje“ (Apostolsko Pismo, *Salvifici doloris*, br. 31).

Posljednjih je dana i papa Franjo očitovao svoju očinsku blizinu i ponovno nas pozvao da bez prestanka molimo za oboljele od koronavirusa.

Kako bi svi oni koji trpe zbog bolesti Covid-19, upravo u otajstvu tog trpljenja mogli ponovno otkriti „isto Kristovo otkupiteljsko trpljenje“ (isto, br. 30), ova Apostolska Pokorničarna, *ex auctoritate Summi Pontificis*, s pouzdanjem u riječ Krista Gospodina i promatrajući u duhu vjere trenutnu epidemiju koju valja proživljavati kao osobno obraćenje, podjeljuje dar oprostâ prema ovdje naznačenim odredbama.

Podjeljuje se Potpuni oprost vjernicima oboljelima od koronavirusa, onima koji se po nalogu zdravstvene vlasti nalaze u izolaciji (karanteni) u bolnicama ili u svojim domovima, ako se, duhom udaljeni od bilo kojeg grijeha, posredstvom medija budu duhovno pridružili slavlju Svete mise, molitvi Svete krunice, pobožnosti Križnog puta ili drugim pobožnim činima, ili ako barem budu izmolili Vjeronanje, Očenaš i pobožni zaziv Blaženoj Djevici Mariji, prikazujući tu kušnju u duhu vjere u Boga i ljubavi prema braći, sa željom ispuniti uobičajene uvjete (ispovijed, pričest i molitva na nakane Svetog Oca), čim to bude bilo moguće.

Zdravstveni djelatnici, članovi njihovih obitelji i svi koji po primjeru Milosrdnog Samaritanca, izlažući se opasnosti da budu zaraženi, služe oboljelima od koronavirusa po riječima božanskog Otkupitelja: „Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje“ (Iv 15, 13), zadobit će isti dar Potpunog oprosta pod istim uvjetima.

K tome ova Apostolska Pokorničarna u aktualnom stanju svjetske epidemije rado pod istim uvjetima podjeljuje Potpuni oprost i onim vjernicima koji pohode Presveti Oltarski Sakrament, ili izvrše euharistijsko klanjanje, ili najmanje pola sata čitaju Sveti Pismo, ili izmole Svetu kronicu ili pobožnost Križnog puta ili Kronicu Božanskog Milosrđa, da od Svemogućeg Boga izmole prestanak epidemije, ozdravljenje onima koji su njome pogođeni i vječno spasenje onima koje je Gospodin pozvao k sebi.

Crkva moli za one koji nisu u mogućnosti primiti sakrament Bolesničkog pomazanja i Poputbinu, povjeravajući božanskom Milosrđu sve i svakog pojedinog snagom općinstva svetih i podjeljujući vjerniku na času smrti Potpuni oprost, ukoliko je pravo raspoložen i ukoliko je redovito za života molio neku molitvu (u tom slučaju Crkva nadoknađuje tri uobičajena tražena uvjeta). Za zadobivanje tog oprosta preporuča se upotreba raspela ili križa (usp. *Enchiridion indulgentiarum*, br. 12).

Neka Blažena Djevica Marija, Majka Božja i Majka Crkve, Zdravlje bolesnih i Pomoćnica kršćana i naša Zagovornica, pritekne u pomoć čovječanstvu koje trpi, udaljujući od nas zlo ove pandemije i udjeljujući nam svako dobro koje je potrebno za naše spasenje i posvećenje.

Ovaj Dekret je valjan bez obzira na bilo koju suprotnu odredbu.

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske Pokorničarne, 19. ožujka 2020.

Mauro Card. Piacenza
pokorničar

Krzysztof Nykiel
tajnik

„Ja sam s vama u sve dane“ (Mt 28, 20)

BILJEŠKA

Apostolske pokorničarne
o sakramentu pomirenja
u sadašnjem stanju pandemije

Teško stanje u sadašnjim okolnostima nameće razmišljanje o hitnosti i središnje važnosti sakramenta pomirenja, zajedno s nekoliko nužnih pojašnjenja, kako za vjernike laike, tako i za službenike koji su pozvani slaviti ovaj sakrament.

I u vrijeme bolesti Covid-19 sakrament pomirenja podjeljuje se u skladu s odredbom općeg kanonskog prava i onako kako je propisano u Redu pokore.

Pojedinačna ispovijed je redoviti način slavljenja ovog sakramenta (usp. kan. 960 ZKP), opće pak odrješenje, bez prethodne pojedinačne ispovijedi, ne može se podijeliti osim ondje gdje prijeti smrtna pogibelj a nema vremena da se saslušaju ispovijedi pojedinih pokornika (usp. kan. 961, § 1 ZKP), ili ako postoji velika potreba (usp. kan. 961, § 1, 2° ZKP), što će prosuditi dijecezanski biskup, vodeći računa o kriterijima koji su usuglašeni s drugim članovima Biskupske konferencije (usp. kan. 455, § 2 ZKP), dok i dalje za valjano odrješenje ostaje na snazi *votum sacramenti* od strane pojedinog pokornika, to jest njegova odluka da će u dužnom vremenu pojedinačno ispovjediti teške grijeha koje u tom trenutku nije mogao ispovjediti (usp. kan. 962, § 1 ZKP).

Ova Apostolska Pokorničarna smatra da, osobito u mjestima koja su teže pogođena pandemijskom zarazom i sve dok ona ne iščezne, postoje slučajevi velike potrebe o kojoj je riječ u spomenutom kan. 961, § 2 ZKP.

Svako daljnje ulaženje u pojedinosti zakon prepušta dijecezanskim biskupima, uzimajući uvijek u obzir vrhovno dobro; spasenje duša (usp. kan. 1752 ZKP).

Kad se neočekivano pojavi potreba podijeliti sakramentalno odrješenje za više vjernika istodobno, svećenik je, u granicama mogućeg, obvezan prethodno o tome obavijestiti dijecezanskog biskupa, a ako to nije moguće, što prije ga o tome naknadno obavijestiti (usp. *Red pokore*, br. 32).

U sadašnjoj pandemijskoj opasnosti dijecezanskom biskupu pripada naznačiti svećenicima i pokornicima smjernice na koje trebaju razborito obratiti pozornost u pojedinačnom slavljenju sakramentalnog pomirenja, kao što su: ispovijedanje u prozračenom prostoru izvan ispovjedaonice, preporučena udaljenost, korištenje zaštitnih maski, dok i dalje apsolutnu pozornost treba posvetiti očuvanju ispovjedne tajne i potrebi diskrecije.

K tome, dijecezanskom biskupu, na području njegove biskupije i s obzirom na razinu pandemijske zaraze, pripada odrediti koji su to slučajevi velike potrebe u

kojima je dopušteno podijeliti opće odrješenje: primjerice, na ulazu u bolničke odjele, gdje se na liječenju nalaze zaraženi vjernici u smrtnoj opasnosti, koristeći se, u granicama mogućeg i potrebnim mjerama opreza, sredstvima za pojačavanje glasa, kako bi se odrješenje moglo čuti.

Neka se procijeni potreba i prikladnost da se tamo gdje je potrebno, u dogovoru sa zdravstvenim vlastima, uspostave skupine „izvanrednih bolničkih dušobrižnika“, također i na dobrovoljnoj bazi i u obdržavanju propisa zaštite od zaraze, kako bi se osigurala potrebna duhovna pomoć bolesnicima i umirućima.

Tamo gdje bi se pojedini vjernici zatekli u bolnoj nemogućnosti primiti sakramentalno odrješenje, valja se prisjetiti da se savršenim pokajanjem – kada proizlazi iz ljubavi prema Bogu, ljubljenom iznad svega, i kojim se iskreno traži oprostjenje (na način kako to pokornik u tom trenutku može izraziti) koje uključuje *votum confessionis*, to jest čvrstu odluku pristupiti sakramentalnoj ispovijedi, čim to bude moguće – postiže oprostjenje i smrtnih grijeha (usp. *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1452).

Kao nikada prije Crkva u ovo vrijeme doživljava snagu općinstva svetih, uzdiže svom raspetom i uskrsлом Gospodinu zavjete i molitve, osobito žrtvu Svete mise, koju svećenici i bez naroda svakodnevno slave.

Poput dobre majke Crkva zaziva Gospodina da čovječanstvo bude oslobođeno ove pošasti, zazivajući zagovor Blažene Djevice Marije, koja je Majka milosrđa i Zdravlje bolesnih, i njezina zaručnika Svetog Josipa, pod čijom zaštitom Crkva vazda hodi ovim svijetom.

Neka nam Presveta Djevica Marija i Sveti Josip izmole obilje milosti pomirenja i spasenja, u pozornom oslušivanju riječi koju Gospodin danas ponavlja čovječanstvu: „Prestanite i znajte da sam ja Bog“ (Ps 46, 11), „Ja sam s vama u sve dane“ (Mt 28, 20).

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske Pokorničarne, 19. ožujka 2020.,
svetkovina Svetog Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije, zaštitnika Crkve

Mauro Card. Piacenza
pokorničar

Krzysztof Nykiel
tajnik

DEKRET
U vrijeme Covid-19

U ovo teško vrijeme u kojem živimo zbog pandemije Covid-19, i s obzirom na prepreku zajedničkom slavljenju liturgije u crkvi, prema uputama biskupa za njihova područja, na ovu Kongregaciju došli su upiti o neposrednoj proslavi Uskrsa. U vezi s tim, nude se sljedeće opće upute, zajedno s nekim prijedlozima za biskupe.

1 - U vezi s datumom Uskrsa. Uskrs je srce cijele liturgijske godine i nije jednostavno samo jedna od svetkovina koja ima prednost pred ostalima. Vazmeno trodnevlje, budući da se slavi tijekom tri dana kojima prethodi korizma, a okrunjuje se svetkovinom Pedesetnice (Duhova), ne može biti prebačeno na drugo vrijeme.

2 - Misa posvete ulja. Uzimajući u obzir konkretnu situaciju u različitim zemljama, biskup ima mogućnost odgoditi ju za kasniji datum.

3 - Upute za Vazemeno trodnevlje.

Gdjegod su civilne i crkvene vlasti donijele ograničenja, Sveto trodnevlje mora biti slavljeno na sljedeći način:

Biskupi će dati upute, koje će potvrditi biskupska konferencija, tako da, u katedralama i župnim crkvama, bez fizičkog sudjelovanja vjernika, biskup i župnik mogu proslaviti liturgijska otajstva Vazmenog trodnevlja. Vjernici bi trebali biti informirani o vremenu slavlja tako da se mogu molitveno sjediniti u svojim domovima. U ovoj prilici, korisni su televizijski ili internetski prijenosi u živo (ne snimljeno).

Biskupska konferencija i pojedine biskupije pobrinut će se da se osiguraju resursi kako bi se podržala obiteljska i osobna molitva.

Veliki četvrtak. U katedralama i župnim crkvama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih, svećenici na župama mogu slaviti Misu večere Gospodnje. Izvanredno svim svećenicima daje se mogućnost da se Misa toga dana slavi na prikladnom mjestu, bez naroda. Obred pranja nogu, već dan na volju, će se ispustiti. Na kraju Mise Večere Gospodnje ispušta se procesija sa Presvetim Sakramentom koji se čuva u svetohraništu. Svećenici koji nemaju mogućnost slaviti Misu, molit će Večernju. (usp. *Liturgija časova*).

Veliki petak. U katedralama i župnim crkvama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih, biskup ili župnik slavit će obred Muke Gospodnje. Za sveopću molitvu biskup će imati zadaću odrediti posebnu nakanu za

bolesne, pokojne i za one koji se osjećaju izgubljeno ili prestrašeno (usp. *Rimski misal*, str. 187, br. 12).

Uskrsna nedjelja

Vazmeno bdjenje. Neka se slavi u katedralama i župnim crkavama, gdje god za to postoji stvarna mogućnost, utvrđena od nadležnih. Na početku bdjenja, ispušta se paljenje vatre, vazmena svijeća je upaljena, ispušta se procesija sa svijećom i odmah slijedi Hvalospjev vazmenoj svijeći. Zatim slijedi Služba riječi. Za Krsnu službu jedino je potrebna obnova krsnih obećanja (usp. *Rimski misal*, str. 226, br. 46). Slijedi euharistijska služba.

Oni koji nemaju apsolutno nikakvu mogućnost da sudjeluju u Vazmenom bdjenju koje se slavi u crkvi, neka mole Službu čitanja za Uskrs (usp. *Liturgija časova*).

Za samostane, sjemeništa i vjerske zajednice, odlučuje dijecezanski biskup.

Izrazi pučke pobožnosti i procesije koje obogaćuju dane Svetoga (Velikoga) tjedna i Vazmenog trodnevlja, po sudu dijecezanskog biskupa mogu biti prebačeni na drugi prikladan dan, npr. 14. ili 15. rujna.

Po nalogu Vrhovnog Prvosvećenika, samo za 2020. godinu.

Iz Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata,
19. ožujka 2020., svetkovina svetoga Josipa, zaštitnika Crkve

Robert Kard. Sarah
prefekt

+ Arthur Roche
Nadbiskup tajnik